

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۱/۲۸

شیر محمدامینی ستانکزی

په افغاني ټولنه کې ناوړه دودونه ورځ تربلې زور اخلي

په افغاني ټولنه کې ناوړه او غیر اسلامي دودونه دومره زور اخیستي، چې بیوزله کورنۍ هم دیو نوي دود په رامنځته کېدو کې برخه اخلي، دغه ناوړه دودونه اوسمهال د افغانستان لرو پرتو سیمو ته هم رسېدلې دي. ډېری وگړي دخوښیو په محفلونو کې یاد دودونه ترسره کوي، پدې هم پوهېږي، چې د اسلام له نظره ناوړه کړنې ناروا او د ډېرو بې ځایه لگښتونو لگول اسراف بلل شوي، خو بیا هم د ځینو ناسمو رقابتونو، تربگنیو او د نوم د لوړولو په موخه دغه کړنې ترسره کوي.

اسلام، چې په آسماني ادیانو کې جامع او کامل دین دی، هغه دودونه، بې چې د انساني ټولني بقا پکې نغښتي وي او په گټه یې وي، تائید کړي دي او پر عملي کولو یې ټینگار کړی. د بېلگې په توگه واده کول د ټولو انسانانو لپاره یو نېک تړون بلل کېږي او د انسانانو د ژوند د نېکمرغۍ یو لامل دی، چې انساني ژوند ته بقا ورکوي. خو په هغه صورت کې چې د اسلامي قوانینو پر بنسټ باید پلي شي.

اقتصادي کارپوهان په دې اند دي؛ که چېرې په هېواد کې ولسونه د زیاتو بې ځایو مصرفونو او بې دلیلو فرهنگونو څخه گټه وانه خلي، نو د ډېرو افغانانو اقتصادي وضعیت کې پرمختیا او د یو کال په کورني لگښتونو کې کره بسنه کېدای شي.

له بل پلوه دیني عالمان هم په ډېریو مجلسونو، محفلونو او آن په رسنیو کې په کراتو کراتو دا ويلي چې اسلام د هغه څه مخنیوی کوي، چې بې گټې او دخلکو په تاوان تمام شي.

نو څرنگه چې مور مسلمانان په دې باوري یو، چې هر هغه عمل کومه شرعي صیغه ونه لري، نو بیا کارول یې د خان هلاکول او یا دا چې گټه تر لاسه کړي، په آخرت کې د دغو ناوړو کړنو پوښتنه ورڅخه کېدونکې ده.

سره له دغو ناوړو عملونو چې دهیواد په ټولو ولایتونو کې په بېلابېلو بڼو ترسره کېږي، خو بیا هم دقومي شوراگانو لخوا ورباندې بندیزونه لگول شوي، خو ډېر کم وخت د عمل جامه اغوندي، وروسته بیا هماغه زړه په زړه خبره ده، ولي غوڅ بندیز پرې نه عملي کېږي، څو د هر ټبر وگړي د دغو ناشونو عملونو څخه لاس واخلي.

د نافرهنکو کړنو بندیز د حکومت او یا د قومي مشرانو لخوا درې گټې ولسونو ته رسېږي.

لومړی دا چې ولسونه د خپل کورنۍ د سمبالښت په موخه پیسې سپما کوي.

دویم د شریعت احکامو باندې ځان برابر وي.

درېیم د کلیو په کچه د نوم د لوړ والي او د تربگنیتونو ځای به د یووالي لاره غوره کړي او د بې اتفاقی او دښمنۍ څخه په امن کې وي. افغانستان یو له هغو بې وزلو هېوادونو څخه دی، چې اقتصادي اړتیاوې یې له بهرنیو ملکونو څخه پوره کېږي. همدارنگه د امنیتي وضعیت له پلوه د هېواد په دننه کې د کار او بار نشتون له امله ډېری ځوانان بهرنیو ملکونو ته د اقتصادي بسیا لپاره تللي، تر څو دیوې مړۍ ډوډۍ څښتنان شي او ځیني خو یې د تللو توان هم نلري، ځکه په هېواد کې د اقتصاد د کچې ټیټوالی او د کار و بار نشتون وگړي له ډېرو انډینونو سره مخ کړي دي، چې په دې اړه باید دولت افغان وگړوته د امکاناتو د برابرولو په موخه هر اړخیز اقدام ترلاس لاندې ونيسي.

ولي بیا هم افغانان د خپل سرتمبگۍ نه؛ لاس نه اخلي او د ناوړه دودونو په عملي کولو کې له هریوه نه اوچت لاسونه وري. که دغه دودونه همداسې پراختیا ومومي، نو کېدای شي، چې ډېری خلک به د اقتصادي بحران سره مخ کړي.

ناوړه دودونه؛ په وادونو کې د ډېرو لگښتونو، د لوړ ولور ایښودنه، ورسره په وادونو کې ساز او نڅا لپاره د هنرمندانو غوښتنه، شیرین خوریو کې د ناوې کورته د کار د اسبابو یو بشپړ سیټ وروړل، د خپلو او خپلوانو څخه د سرو زرو گوتي یا لښتیو اخیستل او داسې نورې ناوړه کړنې دي، چې یو کور ودانېږي، ورسره نور سل کورونه وړانډېږي.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

له ودونو پورته، په ځينو ځايونو کې د مري کور کې هم داسې کارونه ترسترگو شوي، چې بنځينه وو ته د سخاد ورکولو ترڅنگ، ټکري، آيني او گمنځې ورکول کيږي او د خيرات په نوم د ډيريو خلکو بلنه دا هغه څه گپلاي شو، چې په بنسکاره ډول خلکو ته ځان بنودنه او داچې يو څوک ثواب ترلاسه کړي، ځان په گناهونو کې ډوبوي . د ناوره دودونو نورې بېلگې په يو کور کې د نوي ماشوم زېږېدل، هغه ته د پخوا په څېر چې يوې نوي لپاره کور ورورل کيده اوس نوي زېږېدلي ماشومانو ته په هماغه اندازه کور ورورل کيږي. په ډېريو ځايونو کې د مختلفو نومونو په ترسره کولو د مېلمستياو جوړول، د پوهنتونو څخه فارغيدل هغوی لپاره لمانځ غونډې جوړول او داسې نورې په لسگونو کړنې دي، چې په افغاني ټولنه کې يې دود موندلی. راځئ چې د ناوره دودونو په ځای د اسلام په چوکاټ کې هغه کړنې ترسره کړو، چې نه به تاوان مور ته ورسېږي او نه هم خپل افغاني دود له منځه يوسو او په ساتنه او پراختيا کې يې خپل نوي نسل ته هغه څه پرېږدو، چې دوی په افغاني فرهنگ او کلتور باندې ووياري او دې سره به مو د خپل هېواد لپاره ستر او مثبت گامونه پورته کړي وي او د يووالي او هوساينې ځلی به مو پورته شي .

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ